

DE REFORMATIE

WEEKBLAD TOT ONTWIKKELING VAN HET GEREFORMEERDE LEVEN

DIE OWE JEUGD VERNIEUWT ALS EENS ARENDS PSALM 103:3

Onder redactie van Prof. Dr V. Hepp, Dr K. Schilder, Dr C. Tazelaar en Prof. Dr J. Waterink

Medewerkers: Dr H. A. van Andel, Solo; Dr R. E. van Arkel, Utrecht; Dr Henry Beets, Grand Rapids; Dr C. Bouma, Zwolle; Dr K. Farnhout, Vreeland; Prof. Dr F. W. Groenheide, Amsterdam; Prof. Dr T. Hoekstra, Kampen; Dr G. Keizer, De Steeg; Dr B. A. Knoppers, Amsterdam; Dr C. Lindeboom, Amsterdam; Dr S. O. Los, 's Gravenhage; Dr J. W. Marmelstein, Amsterdam; Dr F. C. Meijster, Rotterdam; Dr G. Meima, Groningen; Dr D. Postma, Burgersdorp (Zuid-Afrika); Dr A. Ringnalda, Soerabaja; Dr J. C. Rullmann, Wassenaar; Dr J. Strikwerda, Dokkum; Dr J. Thijss, Zwolle; Dr J. Veldkamp, Hilversum; Prof. Dr D. H. Th. Vollenhoven, Amsterdam; Dr J. de Vries, Tilburg; Dr J. D. Wielinga, Franeker; Mr J. A. de Wilde, 's Gravenhage.

Adres der Redactie:
Prof. Dr V. HEPP, Van Broekstraat 14, Amsterdam.

Drukkers-Uitgevers:
OOSTERBAAN & LE COINTRE, Goes.
Tel. No. 58 — Postrekening No. 36000.

Abonnement: f1.25 per drie maanden bij vooruitbetaling
Voor 't Buitenland f7.50 en voor Ned.-Indië f6.— per jaar.
Advertentie: 25 ct. p. regel. — Losse nummers f0.15.

Tot nadere aankondiging is het adres van den Eindredacteur:
DUITSCH KAMPWEG 10, WOLFHEZEN.

INHOUD: Uit de Schrift: Een „Satan“ en een „aanstoot“.
(Matth. 16: 23a). — Kerkelijk Leven: Reorganisatie, geen reformatie. V. Voorbereiding voor het publieke gebed. Der overweging waard. — Uit de Buitenlandse Kerken: Pers- stemmen. — Perschoonw. — Kerknieuws.

UIT DE SCHRIFT.

Een „Satan“ en een „aanstoot“.

Maar Hij, Zich ontkennende, zeide tot Petrus:
Ga weg achter Mij, satan, gij zijt Mij een
aanstoot.
Matth. 16: 23a.

Ieder, die met aandacht het zestiende hoofdstuk van Matthieus' Evangelie leest, bemerkt, dat het ons een hoogtepunt toont.

Want, zeg het zelf, is dat geen hoogtepunt in het evangelisch verhaal, als wij Christus zien in de kracht van Zijn drievoudig ambt? Als wij hem zien, leerende de noodzaak van zijn eigen dood, onthullend de gróóte verborgenheid Gods? Ja, op den berg van het voorwerpelijk genade-goed van Christus' genadige Tegenwoordigheid, is hier een hoogtepunt bereikt.

Doch, nog een ander hoogtepunt zien wij hier betreden. Dat is er in het onderwerpelijk genade- leven.

Wie het evangelisch bericht nauwkeurig leest, ziet, dat zulk een hoogtepunt thans door de discipelen van Jezus bereikt was. Wij zien, hoe de discipelen, Petrus voorop, gekomen zijn tot de volle belijdenis, dat Jezus van Nazareth de Messias was.

Wat lang gesluimerd had, was eindelijk ontwaakt; en wat nog niet tot de geboorte van het klare woord had kunnen komen, had nu de doorbraak gekregen, en het was hardop gezegd, in de klare taal van de Christelijke belijdenis: Gij zijt de Messias, de Zoon des levenden Gods. Dat is dus een tweede hoogtepunt.

Een hoogtepunt dus, in het objectieve, en ook één in het subjectieve.

Maar nu, overal waar een hoogtepunt is, daar wordt de ademhaling moeilijker. In het koninkrijk der hemelen vooral zijn hoogtepunten ook altijd zwaartpunten.

Want er is valsche mystiek en er is ware mystiek. De valsche mystiek worstelt alleen maar naar het „hoogtepunt“ toe, en ze rekent er op, dat, zoodra zij het bereikt heeft, daar een rustbank staat en een effen vlak er ligt. Maar de ware mystiek weet, dat, zoodra zij een hoogtepunt gevonden heeft, er ook is de worsteling, en de steen des aanstoots, en het kruis, dat zij opnemen moet. De valsche mystiek neemt op den reisweg alleen een wandelkaart mee van de helling van den berg, en zij hoopt op elk plateau daarboven te kunnen rusten. Doch de ware mystiek treedt in de schaduw van het kruis, zoodra zij een hoogtepunt bereikt heeft.

Zij geeft dat, en zij heeft. Zoo leven ook wij, nu wij hier moeten zien, hoe de eerste onder de discipelen, die den sprong naar het hoogtepunt in zijn onderwerpelijk geestelijk leven gewaagt heeft, en die geheld heeft, toen hij het zeggen kon: „Gij zijt de Messias, de Zoon van den levenden God“, — hoe diezelfde man, wiens naam is Simon Petrus, ook de eerste is, die, op de hoogte gekomen, struikelde over den steen des aanstoots, en die, wat nog meer zegt, ook den Christus zou hebben doen struikelen, indien dat niet tot in alle eeuwigheid onmogelijk was geweest.

Want ook Simon is uit de Joden. En alle Joden van geboorte willen, zoodra zij de woorden: „Wij hebben den Messias gevonden“ getoonzet hebben, de muziek doen aanzwellen tot het blijmoedige refrein: „Vrede,

vrede, vrede in de hoogste plaatsen“.) Ook Simon Bar-Jona wil op zijn „hoogtepunt“ den vrede gaan genieten en het Vredeslied gaan zingen. De toonzetting is al klaar.

Maar beden staat hij, die vroolijke zanger, onder de tucht van den Opperzangmeester, Jezus is die Opperzangmeester. Wel heeft Hij zelf het Messiaansche lied uit ziel en geest van Zijn leerling gelokt. Doch toen het thema van dat lied — Jezus is de Christus — geciteerd was door den blijden leerling-cantor Petrus, toen was de stem van den Meester gaan dalen. Hij was, om zoo te zeggen, uit het hoogtepunt van den epischen zang, terug gevallen naar het dieptepunt van didactisch spreken. En zijn leer was „hard“ geweest, er zwaar om te verstaan. De jongeren willen zingen, jubelen, vrede uitroepen en Hosanna zeggen; maar Jezus is gaan betoogen. Hij is gaan „bewijzen“ (vers 21) dat Hij moest lijden en sterven.

Doch nu komt daar ineens deze Simon Petrus. Hij interrumpeert: God zij U genadig, Meester. Dat zal U in geen geval overkomen.¹⁾

Petrus interrumpeert. En toen gebeurde het. Met een ruk keert zich Jezus om. Zijn stem, zoo even rustig betoogend, verheft zich, en het woord snijpt: Achter mij, Satan. Gij zijt mij een aanstoot. Ik heb U genoemd een rotsman, een man van graniet, op wien men steunen kan, maar nu zijt gij geen steunbolk, doch een struikelblok.

Maar wat is dat nu eigenlijk? Wij die er niet bij geweest zijn, vragen ons auchter af: Was dat nu zoo erg? Heeft Simon dat verschrikkelijke woord verdiend: Satan? Ook al zijn wij zoo nuchter, om te bedenken, dat het woord „Satan“ volstrekt niet altijd op den grooten geest uit den afgrond wijst, maar meermalen ook op heel gewone menschen passen kan, en dat het eigenlijk niets meer beteekent dan „tegenstander“, toch neemt het niet weg, dat dit harde woord in dit oogenblik tusschen Jezus Christus en Simon Petrus een muur opricht van toorn en van recht. Want Jezus kan den naam „Satan“ niet aan een gewoon mensch toevoegen, zonder tegelijk daarbij te denken aan den grooten geest van den opstand, die in der eeuwigheid in de duisternis woont. Daarom blijft de vraag: Hoe komt dat zoo in eens, dat Jezus zóó tot Petrus spreekt?

Laat ons eerlijk zijn. Op die vraag zullen wij nooit volledig kunnen antwoorden.

De helft van wat in Jezus omgaat, is ons niet aangezegd. Hoe de zondeloze ziel van Jezus reageert op satanische verzoeking, van welke zijde die ook komt, het zal ons in den grond altijd een raadsel blijven. Wij hebben in de wereld zóó een constellatie nog nooit doorgedron of met de oogen gemeten: de tweede Adam, zonder eenige zonde aan den eenen, en een „satanisch“ mensch aan den anderen kant.

Wie zal ook maar het minste zeggen van de ziel van Jezus, die zonder zonde op aarde verkeert en op alle prikkels zuiver gereageerd heeft?

Maar, al is de vraag, waarom Jezus zóó spreekt, door ons nooit volledig te beantwoorden, toch kunnen wij achteraf iets er van zeggen, uit de Schriften.

In de eerste plaats: Christus is hier w a a r a c h t i g mensch. Als zoodanig is Hij vatbaar voor alle zielkundige wet van actie en reactie, die niet uit de zonde voortkomt. Daarbij komt ook nog, dat Hij, in Zijn menschelijk bestaan, in alle kleine dingen ook de groote ziet; en in elk moment zijns levens het proces van alle tijden doorzielt en doorleeft. Daarom kan het niet anders of dit oogenblik, waarop een satanisch woord door Zijn profetische redenen heen snijpt, moet hem wonden tot in het diepst van Zijn ziel. En het moet Hem ook voor den geest roepen een ander oogenblik uit Zijn Middelaarsbestaan: het oogenblik, toen de Geest Hem, na den doop, uitdreef naar de woestijn. Christus, die de eenheid in Zijn Middelaarsleven altijd voor oogen heeft, ziet dat in eens weer voor zich. Hij doorleeft het weer, hoe, na zijn doop, toen Hij het

¹⁾ Zie het verhaal van den uittocht tot Jerusalem.

²⁾ Onze Statenvertaling heeft hier staan: Heer wees U genadig. Maar deze vertaling is niet geheel juist. Er moet staan: God zij U genadig. In de Griekse vertaling van het Oude Testament wordt dezelfde, of een gelijke term, dikwijls gebruikt als vertaling van de andere uitdrukking: Dat zij verziet of: God beware U daarvoor, b.v. 2 Sam. 20: 20 en 23: 17; 1 Kron. 11: 19; Jesaja 22: 29, 24: 16; Gen. 44: 7 en 17.

hoogtepunt bereikt had, waarvoor Hij dertig jaren lang verlangend zich uitgestrekt had, de Geest Hem dreef in de woestijn, den Satan tegemoet. Toen had die groote Satan ook reeds door al Jezus' zuiver menschelijk begheeren heen, en door al Zijn manlijk zinnen heen, en door heel Zijn Middelaarsbestaan heen, zijn interrupties geplaatst: „God zij U genadig: Wat Hij U oplegt, moet in geen geval gebeuren“.

En nu heeft Hij weer een mijlpaal bereikt. Hij staat gedoopt te worden, niet met water, maar met vuur. Hij is van den aanvang van Zijn Middelaarsbestaan tot het einde welhaast gekomen. En nu Hij hier, in de landstreek van Caesarea Philippi, als profeet de katheder beklimmen heeft, om over zijn dood te doceeren (vs. 21), nu is die katheder, om zoo te zeggen, het einde van het begin en het begin van het einde in Zijn Middelaarsbestaan van vernedering.

En zie, nu is daar weer een satan.

Een satan, wel is waar, van vleesch en bloed, maar een satan dan toch. En weer is er die interruptie van heilsche drift: Wat God wil en als noodzaak sielt, dat zal in geen geval gebeuren.

Is dat geen lijden?

En is er geen plaats nu voor den toorn?

Doch er is meer. Christus die de eenheid ziet in Zijn levenswerk, ziet ook den climax in Gods werk.

Eens dreef Hem de Geest in de woestijn, den satan tegemoet. Nu drijft die Geest Hem Simon Bar-Jona tegemoet. Het is de Heilige Geest, die de hand van Simon Petrus legt aan den rand van de katheder, waarop Jezus staat en leert. En het is voor den Heiland, die van liefde brandt veel zwaarder, een satan van vleesch en bloed te ontmoeten, dan te staan tegenover den satan, die louter geest is. Is Hij zelf niet vleesch en bloed? Is Hij niet degene, die Simon Bar-Jona „vriend“ genoemd heeft? En is daarom de oppositie van Zijn vriend tegen het werk, dat God Hem oplegt, Hem niet duizendmaal zwaarder om te dragen, dan de tegenstand, dien de geest uit den afgrond hem biedt, Hem en Zijn Vader? Dat de Satan, die van beneden is, den walm der zonde den Zoon des menschen in het gelaat laat slaan, dat is voor Jezus erg; maar dat Zijn bruid satanisch wordt, dat een mensch, voor wien Hij het leven geeft, instrument van Satan wordt; dat op het geestelijk moment van Jezus' profetie, het vleesch in Simon Petrus wakker wordt, om het woord te spreken van verzet tegen de wet van verzoening door voldoening, dat is voor Jezus wel het zwaarste leed geweest. Dit verzet van het vleesch tegen den Geest zal Hem straks spijkeren aan een kruis.

Neen, nu redeneeren wij niet meer en interrumpeeren niet meer, als Jezus met sterke stem roept: Achter Mij, Satan! Wij kunnen enkel maar zwijgen bij de groote pijn, die Hij, als rechtvaardig zondeloos mensch, hier gevoeld heeft; en wij kunnen enkel maar danken, als Hij, de zuivere Middelaar, onmiddellijk in sterk verzet komt, ook tegen de idee zelf, dat Gods raad aan Hem niet zou voltrokken worden, en dat het hemelsche plan van verlossing niet over Simon en over ons komen zal, met een vrede-geschenk, dat blijft in der eeuwigheid.

Wij leggen de hand op den mond, bij dit verterend vuur van heiligheid, bij deze vlam van liefde, die spontaan reageert op een interruptie van satanischen wil en geest, maar die in die spontaneiteit toch ook weer de wet proclameert, en gehoorzaamt, van Gods recht en Gods trouw, en die in elk onvoorzien moment, den zuiveren, ronden, hoog van Gods recht en waarheid ook niet eens met de oogen schendt!

En nu?

Als het nu eens tot ons gezegd wordt: Achter Mij, Satan?

Wij worden nu heel stil, want wij weten het wel: wij hebben óók dien naam verdiend. Zoo vaak wij dezen Profeet en Priester en Koning niet gelooven, volgen, dienen, zijn wij Hem tot een satan. Want wel is Hij niet meer bij ons, gelijk bij Simon Bar-Jona, maar in Zijn Geest is Hij toch weer gekomen, en zoo vaak wij Hem niet gelooven, of zelfs maar in ons hart een anderen weg van verlossing beginnen te verkiezen, bedroeven wij den Geest. En dit woord: „den Geest bedroeven“ is de ten deele nieuwtestamentische vertaling, na het Pinksterfeest, van wat vóór het Pinksterfeest heette: „een Satan zijn voor Jezus“.

Ja, ook in ons strijdt het vleesch tegen den geest. Daarom is ook voor ons de kathedra, waar Jezus Christus zich zelf openbaart, de plaats der ontzetting, waar de Geest Gods den twist opent tegen ons vleesch.

Daarom is het ook hier zwaar ademhalen. Ook wij hebben in ons het satanisch element, dat den Werker van ons heil beledigt met onze overmoedige interrupties.

En wel moeten wij boeten. Het zal in ons blijven, heel den lijdensstempel door, heel ons leven door. Het zal ons gaan, ook al hebben wij Christus lief, gelijk het Simon Bar-Jona gedaan is, die vandaag, als een satan, afgevoerd wordt in het dal der onderwijzing, maar dien wij een oogenblik later weer als satan hooren spreken op den berg van de verheerlijking (Matth. 17).

En wat zullen wij nu doen? Zullen wij wanhopig heengaan, ziende op ons zelf?

Neen, dat zullen wij niet. Laat ons terugkeeren, bij het einde, naar het begin.

Toen zagen wij tweeërlei hoogtepunt. Het eerste was het plateau op de berghelling van het „onderwerpelijk“ leven der geloofservaring, en van het leerlingchap bij Jezus. Op „ons hoogtepunt“ hebben wij, met Simon Bar-Jona, alles bedorven.

Maar als de walm van de hel — want die is hier immers — is opgetrokken, en wanneer de toorn van Christus' woord den nevel van Simons onverstand heeft uiteen gescheurd, dan zien wij op den berg van het „voorwerpelijk“ heil nog Jezus staan, niet van ons beschadigd, Profeet, Priester en Koning in zuiverheid en deugd.

En bij het schelden van Zijn stem is het ons toch ook weer een uitnemende troost, te weten, dat Hij „ZIJN“ hoogten zuiver houdt en door den eeuwigen Geest blijft staan op den drempel van den tempel van Gods recht en heiligheid, als de rukwind van de hel Hem geen duimbreed van Zijn plaats liet wíken.

K. S.

KERKELIJK LEVEN.

Reorganisatie, geen reformatie.

V.

In deze artikelen wordt besproken het reorganisatie-rapport, ingediend bij de Synode der Ned. Herv. Kerk.

Zij hebben geen polemisch doel, maar dienen ter oriëntering van onze lezers.

En uit den naam van Commissie en Rapport, welke trouwens overeenkomt met de opdracht, en uit het „leidende woord“ blijkt, dat aan de zoo noodige Reformatie der Ned. Herv. Kerk niet gedacht wordt. Reorganisatie en Reformatie verschillen breed.

De Dordtsche Kerkenorde wenscht de Commissie zelfs niet als leidraad. Welke bezwaren ook tegen het reglement van 1816 worden ingebracht, niet dit, dat de autonomie der plaatselijke kerken werd opgeheven. De grondstructuur ook van dit reorganisatieplan is het genootschap.

De belijdenis is volgens dit rapport niet afkonding van kerkelijke gemeenschap, maar slechts gemeenschappelijk getuigenis van de Kerk. De Commissie wil geen leiding aan de gehele belijdenis, maar aan het centrum, aan „geest en hoofdzak“ van de belijdenis, mits deze „geest en hoofdzak“ worden omschreven.

Het stelt tevel, dat het ernstigste bezwaar tegen het reglement van 1816 in het rapport zelfs niet wordt genoemd, n.l. dat het lijf recht ingaat tegen Gods Woord. In deze voorgestelde reorganisatie werkt blijkbaar niet de drang om de Kerk in te richten overeenkomstig de instelling van Christus en de apostelen.

De eerste reden tot organisatie wordt ontdekt aan een fictie, de fictie van de volkerker.

Als tweede reden wordt opgegeven, dat de tegenwoordige organisatie vele misstanden en misverstanden heeft veroorzaakt. Het is echter de vraag, of deze bij verwerking van dit plan niet zouden vermeerdere.

De derde reden is het meest opportunistisch. De huidige organisatie biedt geen ruimte om het grotestadsprobleem, enz. op te lossen. Kan daarvoor echter niet met een geringe wijziging volstaan?

Verwondering haart het, dat men zich op ethische voormannen beroept, waar het gaat om de ontwikkeling van het klassieke Gereformeerde Kerkbegrip.

Over leertucht wordt slechts onder de grootste reserve gesproken. Niet afwijkingen van de leer, zelfs niet excessen, maar alleen ondermijnde excessen mogen bestreden. En dan wordt dit „bestrijden“ nog zoo verzacht, dat men niet behoeft te vragen, wat er van die leertucht worden zal.

Het centrum van de belijdenis wordt gezocht in „de belijdenis van Jezus Christus, Gods eeniggeboren Zoon, onzen Heer“. Zelfs de apostolische geloofsbelydenis is dus als centrum nog te breed. Allerlei richtingen kunnen dan in de Herv. Kerk worden geduld. Mischien hoopt de commissie zoo ten minste de modernisten te kunnen weren. Maar ook daarmee kon zij wel eens bedrogen uitkomen.

Een ingezonden stuk van Dr. J. Rimmens in „De Nederlander“, tegen ons eerste artikel gericht, bood ons aanleiding het leven naar de voor onzen tijd herziene Dordtsche Kerkenorde aan te prijzen.

Uit de artikelen zelf wordt met citaten aangegeven, dat, indien dit ontwerp tot reorganisatie wet wordt, de Ned. Herv. Kerk haar hiërarchisch genootschappelijk karakter blijft behouden.

Het bewaren van de genootschapsidee in dit ontwerp-reglement achten wij zoozeer bedenkelijk voor een reformatie van de Ned. Herv. Kerk in de toekomst, dat wij er nog nader op willen ingaan.

Hoezeer de autonomie der plaatselijke kerk geknot wordt in dit Ontwerp blijkt wel hieruit, dat zij al haar regelingen aan de goedkeuring van de Classicale vergadering moet onderwerpen.

Art. 13 bepaalt: „geene bijzondere reglementen voor de plaatselijke Gemeenten of veranderingen daarin (kunnen worden vastgesteld) dan door de Kerkeraden, na de goedkeuring te hebben ontvangen van de Classicale vergadering“. (Spatieering van ons).

Wel wordt dit eenigszins verzacht door wat erop volgt: „Deze goedkeuring van een meerdere vergadering mag niet geweigerd worden, tenzij het blyken mocht, dat de bijzondere reglementen niet de algemeene in strijd zijn“.

Daardoor is willekeur afgesneden.

Doch de zaak zelf verandert er niet door.

De plaatselijke kerk is voor al haar doen en laten op de goedkeuring der Classis aangewezen.

Haar wordt niet de minste vrijheid overgelaten.

Niet minder wordt het bestuurskarakter der meerdere vergaderingen gehandhaafd door de Commissies, welke een semi-permanent karakter dragen. Zij besturen de kerk, al zijn zij rekenschap verschuldigd aan de meerdere vergaderingen, waar door zij zijn benoemd.

Er bestaat volgens dit ontwerp een Classicale, een Provinciale en een Algemeene Synodale Commissie.

Welk een uitgebreide macht die Classicale Commissie bezit, komt hierin reeds uit, dat vier Classicale vergaderingen „jaars niet noodig worden geoordeeld. Als eerste reden daarvoor wordt opgegeven: „Vier Classicale Vergaderingen behoeven wij niet voor te stellen, daar de Classicale Commissies verschillende werkzaamheden voor hare rekening nemen“ (blz. 36).

Onomwonden wordt hier dus verklaard, dat de Classicale Commissies de Classis veel werk uit de handen neemt.

Die Classicale Commissie is een zeer invloedrijk lichaam.

Art. 40 verklaart toch: „De leiding der zaken berust in elke Classis bij de Algemeene Classicale Commissie“.

Deze Commissie is alzoo niet te vergelijken met een Deputatschap, gelijk wij dat in onze kerken kennen en dat geenerlei leidende bevoegdheid bezit.

Trouwens, onze Deputatschappen duren slechts van vergadering tot vergadering.

Maar volgens het ontworpen reglement hebben de leden van de Algemeene Classicale Commissie zitting voor drie jaren.

Als we dan ook spraken van een semi-permanent college is dat een te zwak dan te sterk uitgedrukt.

En dat de Algemeene Classicale Commissie feitelijk niet anders dan een bestuurscollege is, kan men opmaken uit de volgende karakteristiek: „Dit ontwerp denkt zich de verhouding van de Algemeene Classicale Commissie tot de Classicale vergadering ongeveer gelijk aan de verhouding van de Algemeene Synodale Commissie tot de Algemeene Synode, volgens het huidige reglementaire stelsel. Vandaar ook de benaming, die hier voorgesteld wordt: Algemeene Classicale Commissie“ (bl. 38).

Duidelijker kan het wel niet.

Het huidige reglementaire stelsel wordt uitdrukkelijk aanvaard en uitgebreid tot de Algemeene Classicale Commissie.

Wel wordt er aan toegevoegd, dat de Algemeene Synodale Commissie slechts als uitvoerende Commissie gedacht mag worden.

Maar „uitvoerend“ staat hier voornamelijk in tegenstelling met „wetgevend“.

De praktijk leert, dat door die Algemeene Synodale Commissie zeer belangrijke beslissingen worden genomen.

Dat „uitvoeren“ heeft men op te vatten in den zin van: besturen.

En dit ontwerp brengt daarin geen verandering.

Het geeft integendeel zijn sanktie aan wat er nu geschiedt.

Niet weinig wordt dan ook aan de Algemeene Classicale Commissie opgedragen.

Haar bevoegdheid wordt in art. 44 aldus omschreven:

„De Algemeene Classicale Commissie:

1o. zorgt voor de ordelijke uitvoering van de door de Classicale Vergadering genomen besluiten, beslissingen en uitspraken, bereidt de agenda van iedere Classicale Vergadering voor en geeft telkens aan de Classicale Vergadering verslag van de gewichtigste werkzaamheden, door de Commissie verricht sinds de laatste Classicale Vergadering;

2o. geeft kerkelijke goedkeuring van aangenomen beroepen in vacante Gemeenten en verleent acte van ontslag uit, en lidmaatschap van de Classis aan predikanten;

3o. is bevoegd tot het schorsen van predikanten en kandidaten tot den Heiligen Dienst;

4o. doet, wat des Kerkerads is, in de gevallen, bedoeld in art. 21 van dit Reglement;

5o. zorgt voor het archief, naar de bepalingen van het Reglement op de kerkelijke archieven;

6o. geeft acht op die der kerkelijke goederen, alsmede der pastoriegoederen;

7o. waakt voor de belangen der predikantsweduwen en -wezen in het Ressoort, alsmede voor de rechten der classis op de Classicale Weduwenbeurzen;

8o. correspondeert met de Kerkeraden, de Algemeene Provinciale Commissien en de Provinciale Synoden namens de Classicale Vergadering.“

Men ziet, dit is vrij wat meer dan „uitvoeren“. Inzonderheid in wat genoemd wordt onder de punten 2 en 3 vervangt zij de Classis.

En waar de Classis zelf volgens dit ontwerp een bestuurend college is, geldt dit ook van de Algemeene Classicale Commissie.

Zelfs de ongelukkige idee van het „doende wat des kerkerads is“, wordt hier niet gemist.

Wij zullen niet punt voor punt ontleden.

Dit overzicht toont voldoende, welk een bestuursmacht er aan dit college wordt gegeven.

Wij zouden iets dergelijks kunnen opmerken omtrent de Algemeene Provinciale Commissie.

Dan — dit slaan wij over om niet al te uitvoerig te worden.

Liever nemen we hier nog op, wat als taak van de Algemeene Synodale Commissie wordt voorgesteld.

Art. 60 luidt:

„De Algemeene Synodale Commissie:

1o. geeft uitvoering van alles, wat de Algemeene Synode haar in last heeft gegeven;

2o. behandelt en beslist in vorderingen tot vernietiging van hooger beroep bij genomen besluiten, gedane uitspraken en genomen beslissingen overeenkomstig de artt. 15 — 18 van dit reglement;

3o. geeft aan de Algemeene Synode een verslag van de gewichtigste werkzaamheden door haar verricht en biedt jaarlijks aan de Algemeene Synode een overzicht aan van den staat der Nederlandsche Hervormde Kerk;

4o. beheert de algemeene kerkelijke fondsen, waarvan de administratie aan den Quaestor-Generaal onder haar toezicht is opgedragen;

5o. houdt zoodanig algemeen toezicht op de administratie van kerkelijke goederen, als haar bij een reglement zal worden opgedragen;

6o. behandelt de diaconale, alsmede die spoel-vorderende zaken, welke tot de bevoegdheid der Algemeene Synode behooren;

7o. correspondeert met alle kerkelijke vergaderingen en commissien, met de vanwege de Kerk benoemde Hoogleraren in de Godgeleerdheid en met de Hooge Regeering; terwijl alle kerkelijke vergaderingen harerzijds verplicht zijn, alle door de Commissie gevraagde inlichtingen te geven en te voldoen aan hare aanschrijvingen omtrent zaken, die tot hare bevoegdheid behooren, behoudens beroep op de Algemeene Synode;

8o. houdt toezicht op de archieven volgens het Reglement op de kerkelijke archieven;

9o. beslist geschillen over de uitlegging en toepassing van het Reglement op de Algemeene Weduwen- en Weezenbeurs der Nederlandsche Hervormde Kerk en van het Reglement op het Pensioenfonds ten behoeve van de predikanten der Nederlandsche Hervormde Kerk, behalve in de gevallen, waarin de artikelen 23, 24 en 25 van het laatstgenoemd Reglement voorzien;

10o. beslist geschillen over de uitlegging van het Reglement op de predikantstraktementen.“

Ook hier staan we niet bij elk punt afzonderlijk stil.

Zij spreken voor zichzelf.

Het hiërarchisch en bestuurend karakter is onmiskenbaar.

De grenzen van een Deputatschap, gelijk het Gereformeerde Kerkrecht die heeft gesteld, worden hier zeer ver overschreden.

Het regeeren van boven af ligt er zeer dik op.

Volgens dit Concept krijgt de Hervormde Kerk alzoo niet minder dan zes soorten van bestuurs-colleges:

de Algemeene Classicale Commissie, de Classicale Vergadering, de Algemeene Provinciale Commissie, de Provinciale Synode, de Algemeene Synodale Commissie, de Algemeene Synode.

Of de genootschapsgedachte ook tot in verre konsekventies is uitgewerkt!

Als een bijzonderheid merken we nog op, dat in dit reglement streng onderscheiden wordt tusschen de gedoopten en de lidmaten. (bl. 25).

Hier wordt dan ook vastgehouden aan de zoozeer te wraken terminologie: bevestiging van lidmaten. (bl. 28).

Ongetwijfeld echte genootschappelijke taal!

Voegen we hierbij, dat het aan een emeritus-predikant niet geoorloofd is belijdenis des geloofs af te nemen. (art. 27).

Waarom niet?

Hieromtrent tasten wij in het duister.

— Voorbereiding voor het publieke gebed.

Het gebed is en blijft een teer onderwerp. Daarover te schrijven eischt schuchterheid.

Het is dan ook een te waardeeren trek in ons Gereformeerde volk, dat het, moge het nog al eens kritiek op preeken oefenen, het gebed in den regel daarvan verschoont.

Moge het

Dit neemt

schap hebb

het gebed

vigen, wel

Bepaalde

hijten den

De kwest

De kerke

andere Ger

dat zij zee

vrije gebed.

Onze fon

den schier

tend is, zo

van Dienar

Dikaken, v

Maar het

der Christe

onze kerke

Dit is ze

Want juis

schap der l

varen.

Het is of

geloovigen

handen ten

Nu zoude

onzen volks

en elken Z

lasschingen.

Ook hierl

gegaan.

Wanneer

een formul

stichtelijk

gaan waard

in het fo

Het kan

is gebleven,

zielen van

Wie vele

heeft verto

ring hebben

Dikwijls i

dwalng ge

spraak, wa

Maar zoo

formulierge

is, draagt u

Wij kome

dat het vri

muliergebed

Of outan

een eigene

En dan

voorberedir

zekere rout

Als wij e

tegenover c

lijden, dat

bruikt als j

Het vrije

tegenstelling

Natuurlijk

Onze Go

aangesproke

Het gebed

dien men

Christus nie

De predil

de machtiel

geleerde on

Doch nim

dat het bid

van een be

zich toelegt

Onderzoek

niet al te z

Hoe komt

Een van

gelegen zijn

het moment

Van den

en der gebe

soms te ge

Voor elke

soms een

En voor

loder, die

pen, beantw

Onze oud

geheel ande

Zij stelden

lange medit

Van een

den hemel

Zaterdagavo

gebods.

Hij las de

de Navolgen

stichtelijke

stemming t

De eene

biddend do

En dan

dag op.

Niet om